

Handläggare: Gunweig Högborg
Telefon: 08- 508 20 505

Till
Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd

Sänkt timberäkning av insatser inom hemtjänsten – återremitterat ärende

Svar på skrivelse från Rosa Lundmark(v), Magnus Dannqvist (s) och Jonas Eklund (mp).

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Lena Holmdahl
Tf stadsdelsdirektör

Kristina Goldring
Äldreomsorgschef

Sammanfattning

I skrivelsen 2009-12-17 efterfrågas en redovisning av några frågeställningar kring tidsberäkningen av insatser inom hemtjänsten. Vid stadsdelsnämndens möte 2010-03- 25 beslutades att ärendet skulle återremitteras för komplettering. Förvaltningen återkommer nu med ett kompletterat ärende.

Förvaltningen konstaterar som svar på de frågor som ställs i skrivelsen att bedömd tid i tidsmallen inte kan ses som det som absolut ska utföras. Tiden ska endast ses som en genomsnittstid som möjliggör en nivåbedömning för beställarens ersättning till utföraren. Inom äldreförvaltningen pågår för närvarande arbete med att fastställa en tidsmall som ska vara gemensam för alla stadens stadsdelar. Till sin hjälp har äldreförvaltningen haft två arbetsterapeuter från Enskede-Årsta-Vantör och det är meningen att avsteg kan göras utifrån de enskildes behov både vad gäller

att bedöma högre eller lägre tid på samma sätt som tillämpas inom förvaltningen idag.

Bakgrund

Vid stadsdelsnämndens sammanträde 2009-12-17 överlämnade Rosa Lundmark(v), Magnus Dannqvist (s) och Jonas Eklund (mp) en skrivelse med frågor om sänkt timberäkning inom hemtjänsten. Vid sammanträdet 2010-03-25 då ärendet skulle behandlats återremitterades det till förvaltningen för komplettering.

Ärendets beredning

Ärendet har utarbetats inom avdelningen för äldreomsorg. Ärendet behandlas i stadsdelsnämndens pensionärsråd 2010-05-20.

Förvaltningens synpunkter och förslag

I skrivelsen från 2009-12-17 framförs ett antal frågor enligt följande:

- kan verkligen en tvårummare städas på en timme så att den blir ren och fräsch
- kommer de äldre som har svårt att äta få den tiden de behöver för att äta tillräckligt
- hur kommer de äldres välmående att påverkas av att promenadtiden dras ner till hälften
- hur ska personalen klara sina arbetsuppgifter på kortare tid utan ökad stress och ohälsa
- hur bevakas att äldre i Enskede-Årsta-Vantör inte får lägre tid än äldre i stadsdelsområden som har generösare mallar för timberäkningen

Inom äldreomsorgen genomförs ständigt en översyn av om äldreomsorgens medel används på ett så effektivt sätt som möjligt. Beställarenheten har under år 2009 haft problem med budgetunderskott och har därför särskilt sett över sina rutiner och arbetssätt.

Den översyn som beställarenheten genomförde visade att insatserna som beställdes utfördes, men att tidsåtgången ofta var lägre än den beräknade tiden enligt tidigare tidsmall.

Beställarenheten jämförde då sin tidsmall för insatser med den tidsmall som en annan stadsdel tillämpade. Vid jämförelsen framkom att förvaltningens tidsmall var mer generös än den som tillämpades inom den andra stadsdelen. Inga problem hade påvisats med den tidsmall som den andra stadsdelen använt.

Tidsmallen är ett arbetsredskap för biståndshandläggarna vid beräkning av genomsnittlig tidsåtgång för varje enskild insats. Tidsmallen används för att

biståndshandläggarna ska kunna beställa rätt nivå av hemtjänst och för att samma tidsberäkning av insatserna ska användas oavsett biståndshandläggare.

Beställarenheten har efter översynen infört en ny tidsmall. Detta har inneburit att det i vissa fall blivit sänkta nivåer som beställts från hemtjänsten och servicehusen. Förvaltningen har fått in ett klagomål från brukare avseende insatsernas utförande. Förklaringen är förmodligen det som framkom vid den översyn som beställarenheten genomförde, att insatserna som beställdes genomfördes men att tidsåtgången ofta var lägre än den beräknade tiden enligt tidigare tidsmall. Utförarenheterna hade tidigare större överskott i sina budgetar vilket berodde på att den då bedömda tidsåtgången för insatserna var för generös.

Förvaltningen konstaterar som svar på de frågor som ställs i skrivelsen att den bedömda tiden i tidsmallen inte kan ses som det som absolut ska utföras utan endast som en genomsnittstid som möjliggör en nivåbedömning för beställarens ersättning till utföraren. I den bedömda tiden ingår inte så kallad kringtid som är gångtid mellan de olika brukarna, tid för planering av insatser med mera. Den bedömda tiden är den tid som bedöms behövas för utförandet av insatserna i den enskilde äldres hem.

Den tid som faktiskt behövs kan vara högre eller lägre beroende på den enskilde personens situation. De nivåer som utgör underlag för ersättning omfattar ett spann av timmar vilket ger utföraren möjlighet att vara flexibel i vilken tid som faktiskt avsätts.

Svar på i skrivelsen ställda frågor:

1. *Kan verkligen en tvårummare städas på en timme så att den blir ren och fräsch?*

Tidigare beviljades oftast städning var tredje vecka men sedan ett par år beviljas denna insats nu oftast var annan vecka vilket innebär att det tar kortare tid att städa en lägenhet och bedömningen är att det för de allra flesta går att städa en tvårums lägenhet på ett bra sätt på en timme.

2. *Kommer de äldre som har svårt att äta få den tiden de behöver för att äta tillräckligt?*

Den bedömda tiden i tidsmallen kan inte ses som det som absolut ska utföras utan endast som en genomsnittstid som möjliggör en nivåbedömning för beställarens ersättning till utföraren. Om behov av ytterligare tid som inte ryms inom nivån uppkommer sker en uppföljning av biståndshandläggaren som sedan utifrån det faktiska behovet tar ställning till en eventuell högre nivå. Till biståndshandläggarnas hjälp i detta arbete finns arbetsterapeuter inom förvaltningen.

3. *Hur kommer de äldres välmående att påverkas av att promenadtiden dras ner till hälften?*

Se svar under punkt 2.

4. *Hur ska personalen klara sina arbetsuppgifter på kortare tid utan ökad stress och ohälsa?*

Den översyn som beställarenheten genomförde visade att insatserna som beställdes utfördes, men att tidsåtgången ofta var lägre än den beräknade tiden enligt tidigare tidsmall. Utförarenheterna hade tidigare större överskott i sina budgetar vilket berodde på att den då bedömda tidsåtgången för insatserna var för generös.

5. *Hur bevakas att äldre i Enskede-Årsta-Vantör inte får lägre tid än äldre i stadsdelsområden som har generösare mallar för timberäkningen?*

Inom äldreförvaltningen pågår för närvarande arbete med att fastställa en tidsmall som ska vara gemensam för alla stadens stadsdelar. Till sin hjälp har äldreförvaltningen haft två arbetsterapeuter från E-Å-V och det är meningen att avsteg kan göras utifrån de enskildes behov både vad gäller att bedöma högre eller lägre tid på samma sätt som tillämpas inom förvaltningen idag. Någon bevakning av hur de äldres tid i stadsdelen ser ut i förhållande till i andra stadsdelar bör genom detta inte vara aktuell.

I nedanstående tabell redovisas de av kommunfullmäktige fastställda ersättningsnivåerna för hemtjänsten:

Ersättningsnivåerna – timmar/nivå

0	enbart larm
1	0 - 1,4
2	1,5 - 2,4
3	2,5 - 3,4
4	3,5 - 6,4
5	6,5 - 10,7
6	10,8 - 15,1
7	15,2 - 23,7
8	23,8 - 32,4
9	32,5 - 37,6
10	37,7 - 52,8
11	52,9 - 68,0
12	68,1 - 83,1
13	83,2 - 98,3
14	98,4 - 113,5
15	113,6 - 136,2
16	136,3 - 166,5
17	166,6 - 227,2
18	individuell bedömning

Bilaga

Skrivelsen om sänkt timberäkning av insatser inom hemtjänsten.